

RAN-2001130404030001
M.A. (Sem. IV) Examination October - 2025
Sanskrit : (Paper - XVIII)
(पाठसमीक्षा) (Textual Criticism)
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ) (10)

1. પાઠસમીક્ષાની પ્રક્રિયાના કેટલા વિભાગ પાડવામાં આવ્યા છે?
2. બક્ષાલી હસ્તપ્રત ક્યાં અને કોને મળી આવી હતી?
3. પાઠસમીક્ષા એટલે શું?
4. શાકુન્તલની વાચનાઓ કેટલી છે? કઈ કઈ?
5. સંચરિત પાઠમાં પ્રવેશતી અશુદ્ધિઓનાં કારણો જણાવો.
6. પેપર શબ્દ કેવી રીતે અસ્તિત્વમાં આવ્યો?
7. બક્ષાલી હસ્તપ્રત ક્યારે અને શેના પર લખાયેલી મળી આવી હતી?

પ્ર. 2. પાઠસમીક્ષાના મૂળ તત્વો પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (13)

અથવા

સમીક્ષાત્મક સંસ્કરણની સમસ્યા ઉપર સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. (13)

પ્ર. 3. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) (13)

1. બાવર હસ્તપ્રત	2. રામાયણની સમીક્ષિત આવૃત્તિ
3. મહાભારતની હસ્તપ્રતો	4. પૈષ્પલાદ હસ્તપ્રત

પ્ર. 4. મુદ્રણદોષ દૂર કરી ફરીથી પેરેગ્રાફ લખો. (14)

વંશતનો વૈભવ જનજિવનમાં પણ નવ ચેતનનો સંચાર કરે છે પરાગથી મધમધતો વાસંતિ વાયરો માનવરુદ્ધને આનંદહીલોલે ચડાવે છે. આ એજ વસંત છે જેણે ભલભલા તપસ્વિઓના કઢોર તપ પણ પિગળાવી નાખ્યા હતા. રંગ રૂપ અને ગંધની વાશંતી બહાર માનવમનને ડોલાવે છે. માનવિ એ આનંદ વીવીધ ઉત્સવો ઉજવીને વ્યક્ત કરે છે. સર્વ દેશો અને જાતિઓમાં વશંત સાથે સબંધ ધરાવતા તહેવારો મળી આવે છે. વસંતના ઉપહાર જેવા વસંત પચમી હોળી અને ધૂળેટી ના ઉત્સવો કેવી ધામધુમથી ઉજવાય છે? અભિલગુલાલના રંગમાં જીવનનો આનંદ અને પ્રેમ છલકાય ઉઠેછે અબાલવૃદ્ધ સરવ રસમગ્ન બની જાય છે, ઢોલ ત્રાસા અને મૃદંગના તાલ સાથે ગવાતા વસંત ગિતો ની મિઠી હલક વાતાવરણને અનોખા આનંદ ભરી દે છે. પદ્ધતિની મધુરતાનું આ શાકાર રુપ જોઈ કવિ હૃદયમાં કાવ્ય સ્ફુરે છે ચીત્રકારો વસંતના વૈભવને રેખા અને રંગમાં ઉતારવા મથે છે